

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdag 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar. buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 13 OCTOBER.

De vrienden hebben gedurig holklinkende en groote woorden in den mond over de vrijheid in alles en voor allen. En echter kennen wij niets onverdraagzamer dan die mannen. Alleen het zien van eenen priester of van eenen kloosterling zet hen reeds in woede, en om te toonen hoer zij aan de denkbeelden van vrijheid en gerechtigheid verkleefd zijn, brengen zij brutaal en zonder de minste uitdaging, de bedienaars van den godsdienst kaakslagen toe. En in plaats van zich zulke schandige daad te schamen, roemen die ellendelingen zich intengende daarover, zoo als een artikel van de *Chronique* bewijst, waarin een geabonneerde met fierheid komt vertellen, dat hij eenen priester eenen kaakslag heeft gegeven!

Hoe dapper die vrienden zijn niet waar? Een mensch aanranden, die u niets zegt, niets misdoet, die u waarschijnlijk niet kent, dat is het *ne plus ultra* van de heldhaftigheid der vrienden!

Dit « heldenfeit » herinnert ons, zegt het *Journal de Bruxelles*, wat een geloofwaardig man ons verhaald heeft, dat zondag, in den vooravond, een ellendeling te Brussel eenen kloosterling aanrandde, die zich vreedzaam naar de Minierenkerk begaf. Die religieus, welke tot het orde der Capucijnen behoorde, ging stil door de straat, toen hij op eens op eene brutale wijze door eenen kerel, die een Fransman scheen te zijn, bij de keel werd gegrepen, en die hem een harden kaakslag gaf. Er kwamen personen toegesnel, die zich diep verontwaardigd toonden over die hatelijke daad, terwijl twee militairen van het grenadiersregiment moedig partij voor den beleedigde kloosterling trokken. Zij gaven, onder de toeuichting der omstanders, den ellendigen schurk eene zoo goede taffeling, dat hij smeekend om vergiffenis bad.

In dien haat tegen de priesters en religieusen spelen de liberale bladen de grootste rol; immers het zijn die bladen, die bijna elken dag den godsdienst en de geestelijken bespotten; die hem belasteren en hem hatelijk in de oogen van 't volk trachten te maken.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois d'Octobre 1874, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Pr. 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik, 9 oktober:

Eergisteren, rond 8 1/2 ure 's morgens, is een verschrikkelijk ongeluk gebeurd in het gehucht Souxhou, gemeente Fémale-Haute. Een brand is ontstaan in de woning van Victor Ferdinand. De toegesnelde personen wendden alle pogingen aan om de uitbreiding van het vuur te beletten; reeds was een groot gedeelte der meubelen van Ferdinand gered, toen deze eensklaps naar zijne kinderen vroeg die hij niet zag. M. Descamps, pastoor en M. Wera, bediende, snelden het brandende huis binnen en liepen den trap op; doch welk verschrikkelijk schouwspel trof hunne blikken, toen zij boven kwamen! Drie kinderen lagen verbrand, georoosterd, onkenkelijk. De drie kinderen, twee, vier en zeven jaren oud, zijn eerst door den rook gestikt en dan door de vlammen verkoold.

HET LOT VAN 100,000 FRANCS. — Het syndicaat der bankiers, die de leening van Bussel hebben uitgegeven, heeft beslist, de kwestie nopens het lot van 100,000 fr. te laten oplossen door de rechtbank.

— Men schrijft uit Brussel, 9 oktober:

Het nieuw justiciepaleis der hoofdstad, die onvulbare afgrond, heeft tot hier toe reeds ontzaglijke geldmassas verslonden. De Staat betaalde hiervoor fr. 9,500,000, de provincie fr. 2,000,000 en de stad fr. 1,800,000. Daarna stortte de stadskas nogmaals fr. 550,000, waardoor de sommen, door deze laatste tot nu toe gegeven, tot fr. 2,150,000 belooopen, zonder de fr. 200,000 mede te rekenen, die de gemeenteraad der hoofdstad, op het budget van het loopende jaar heeft toegestaan. Het totaal der gestorte gelden belooft dus tot fr. 13,650,000, en de uitgaven bedragen reeds 15,061,381 fr. 84 cent. Het meubelen van dit al te prachtig gebouw zal nog een vijftal miljoenen vergen. Men voorziet dus wel, dat de algehele onkosten wel meer dan 20 miljoen zullen belooopen. Volgens het schijnt zal het nieuw justiciepaleis niet voor 1881 in gereedheid zijn.

— Men schrijft uit Brussel:

Gisteren is bijna eene kleine revolutie op de Botermarkt uitgeborsten. De huismoeders der werkende klas protesteerde tegen de dagelijksch aangroeiende eischen der boterboeren en boerinnen der omliggende dorpen. Niet alleen is de prijs der boter zoo hoog dat welhaast geen werkende mensch dezelve nog zal kunnen koopen, maar de boter, die men verkoopt wordt dan nog op alle manieren vervalscht, dat is te zeggen, dat er meer slechte dan goede waar verkocht wordt.

— De luchtreiziger Godard is eergisteren namiddag ten 4 1/2 uren andermaal te Amsterdam opgestegen, maar ditmaal met zijn reusachtigen ballon *l'Union des peuples*. Hij nam zes passagiers mede.

Prachtig weder begunste die opstijging, die wederom door duizenden toeschouwers werd bijgewoond.

Volgens een bericht van de luchtreizigers ontvingen, was de opstijging verweg het schoonste van de reis. De ballon had ongeveer weder gelijke richting als bij de vorige opstijgingen. Acht minuten nadat men den beganen grond verlaten had, zweefde de ballon boven Zeuburg, en spoedig daarna had men de Zuiderzee bereikt.

Ten 5 ure 30 minuten bevond men zich op eene hoogte van 1200 meters in volle zee, doch toen liet Godard den ballon zakken tot op de helft van die hoogte. Ten 6 uren 20 minuten steeg men op nieuw tot op 1100 meters. Later, na het leegenvan twee zakken ballast, ging men nog hooger de lucht in, volgens de opgave van Godard tot 1800 meters.

Van boord van een schip, dat de luchtreizigers passeerden, werd een gewerschot gelost, maar of dit een saluutschot of een schot met vijandelijke bedoelingen was, is niet te zeggen.

Ten 7 1/2 ure kregen de hooge reizigers Elburg in het gezicht, maar men kwam nu in een luchtstroom die den luchtschipper veel zorg baarde, daar de ballon naar zee teruggedreven werd.

Daar de wind hooger leter was, wierp Godard andermaal ballast uit; men ging nu weder landwaarts en ten 8 uren kwam het luchtschip te Kampervooch op den grond neder, zonder dat de minste schok gevoeld werd.

Heden morgen zijn de reizigers ten 9 ure langs den Centraalspoorweg uit Kampen naar Amsterdam teruggekeerd.

BUITENLAND.

Frankrijk.

DIEFSTAL VAN 50,000 FRANCS.

Een finantiële dagblad van Parijs is het slachtoffer geweest van eenen diefstal.

De *Journal des Chemins de fer* waarvan de bureelen in de Beurstraat, 3, is, wordt bestuurd door den heer De Lansac.

De heer De Lansac, zoo als overigens bijna al de bestuurders van financiële bladen, had een groot getal beurszaken. Ook bevat zijne geldkas bij oogenblikken voor aanzienlijke sommen waardij.

De heer De Lansac had, over omtrent achttien maanden voor kassier genomen een jonge Elzasser, Wolff genaamd, die van Straatsburg kwam.

Wolff was gehuwd en vader van twee kleine kinderen; het was een oppassende bediende, een werker, zoo als men zegt, en zijn baas had hem dan ook weldra zijn vertrouwen en zijne vriendschap geschonken.

Wolff kwam te Neuilly wonen, boulevard du Château, 44, in een huis toebehoorende aan den heer De Lansac, die hem het toezicht over de kas, om zoo te zeggen, zonder enigen control liet.

Wolff nogtans voerde groote treinen en hij en zijne vrouw deden zich niets te kort.

Deze uitgaven waren niet in overeenstemming met zijne wedde, maar om geene vermoedens op te wekken beweerde Wolff dat hij, van zijne familie uit Straatsburg nog al aanzienlijke sommen had ontvangen. — Het Duitsch gouvernement, zegde hij, heeft aan de slachtoffers der belegering schadeloosstellingen toegestaan: mijn huis is afgebrand en ik heb mijne schadevergoeding bekomen.

De heer De Lansac geloofde zijnen bediende en veronttruste zich niet.

Zaterdag laatst eindelijk bracht men van de algemeene maatschappij de rekening van het *Journal des Chemins de fer*.

De heer De Lansac, de rekening ter loops overziende, bemerkte dat men in zijnen naam bij de maatschappij eene som van 7,000 francs had ontvangen, die niet op den kasboek was gebracht.

Hij deed zulks aan Wolff opmerken. — Dit moet eene dwaling zijn, zegde deze, ik ga de kas eens nazien.

En hij begon het geld en de waarden te tellen, die in de geldkas waren.

De heer De Lansac, die den tijd niet had om het einde van dit onderzoek af te wachten, overigens volle vertrouwen in Wolff stellende vertrok naar den buiten. Wolff bleef alleen in het bureel met een minder bediende, welke op zijne beurt heen ging.

De « eerlijke » kassier nam deze gelegenheid te baat om al het goud en al de waarden uit de kas te nemen, waarna hij het bureel verliet.

Nog denzelfden avond vertrok Wolff met vrouw en kinderen naar België.

's Maandags eerst ontdekte den heer De Lansac den diefstal. Men schat de ontstolene waarden op 50,000 fr. De dief had eene bus met 10,000 fr. in vijf frank stukken laten staan, waarschijnlijk omdat dezelve te zwaar om dragen was.

De politie doet opzoekingen.

Parijs, 9 oktober.

Mgr Guibert, aartsbisschop van Parijs, welke sedert eenige dagen erg ongesteld was, is merklijk beter.

Van de 1,986,972 personen, waaruit de bevolking van Parijs bestaat zijn slechts 642,718 geboren Parijzenaars, terwijl 1,344,254 uit de provinciën en het buitenland naar Parijs' hoofdstad ge-

komen zijn. Reeds hieruit blijkt, dat eigenlijk niet Parijs gelijk men dikwijls beweert, maar de provincie revolutie maakt. Hébert, Robespierre, Saint-Just, Couthon, Le Bas, Fouquier-Tinville, Heriot waren uit de provincie. Aan den opstand der communisten namen veel vreemdelingen, Polen, Belgen, deel. Onder de 556 personen, die in de zaak van Chatillon gevangen werden genomen, was slechts een Parijzenaar en nog wel een kind.

Duitschland.

Volgens berichten uit Berlijn, moet graaf van Arnim, in eene zeer enge maar vooral ongezonde cel opgesloten zijn. Het eenige venster heeft uitzicht op de plein der gevangenis, waar de crimineele gevangenen hunne wandeling mogen doen. De hembelening bestaat in de hoogst noodzakelijke voorwerpen, zijn voedsel is hetzelfde wat de andere gevangenen krijgen, maar er is vergunning gegeven, « ten voor den gevangene van buiten de gevangenis te brengen. Het gerechtshof heeft, zoo als geweten is, geweigerd den graaf onder borg vrij te laten, en zelfs is er verbod gelegd op den titel van excellentie, die den gevangene voert.

Spanje.

CARLISTISCHE TINDINGEN.

Eene briefwisseling gedagteekend van 7 oktober, bevat het volgende: De correspondenten der *Agence Havas* hebben ditmaal in zake van *invasione* zichzelf overtroffen. De zoogezegde oproer onder de Carlisten en de doodelijke wonde van don Carlos zijn een belachelijke tegenhang van de ontroouw zijner generaals en van den terugkeer van don Alphonso in Catalonië.

Wij hebben onder de oogen twee officiële depeches van admiraal Viallet, 's konings minister van buitenlandsche zaken, en op 4 oktober te Estella geteekend. Don Carlos was daar in volle gezondheid en gereed om krachtdadige operatiën tegen de republikeinen te ondernemen. Deze twee depeches gewaagden nogmaals van den onbeschrijflijken geestdrift van het koninklijke leger.

De munitien of *pronunciamientos*, welke onder Isabella zoo gemeen waren zijn bij de Carlisten niet bekend. Onmoedig er bij te voegen, dat de koning den 4 te Estella zijnde, zich in de onmogelijkheid bevond van den 5 te Durango te zijn, zooals de brieven en dagbladen van Santander het verzekeerden, welke de *Agence Havas* al te haastig geloofd heeft.

De brieven uit Frankrijk voor Spanje en uit Spanje naar Frankrijk die, gedurende vier dagen, door het slecht weder werden tegengehouden, zijn op hunne bestemming gekomen.

Alle dagen gaan er bevelhebbers, officiers en soldaten van het gouvernement van M. den hertog de la Torre naar het leger der Carlisten over; onder de laatste overgeloopen generaals noemen wij: Mogrovejo, Ploverna, Real y Reina.

Herinneren wij in alphabetische orde de namen hunner kameraden, welke zich reeds in het carlistische kamp hebben onderscheiden, te weten: Alemany, Alvarez, Benavides, Berriz, Dorregaray, Fortun, Freixas, Lizzaraga, Lozano, Mendiri, Maestre, Oliver, Patero, Planas, Viallet, Yaldi.

Wat het getal der officiers betreft, dit is zoo groot, dat de plaats ons zou ontbreken, om dezelve op te noemen. Kortom de beste officiers en generaals van het oud-leger van dona Isabella, hebben den koning hunne wapens aangeboden en bieden hem dezelve nog dagelijks aan.

ROND ESTELLA.

Men leest in eene correspondentie uit Estella het volgende:

Generaal Mendiri, graaf van Abarzuza, is tot hoofd van den generaals staf van het koninklijk leger benoemd in vervanging van generaal Dorregaray, aan welke de koning een verlof heeft toegestaan om zijne gezondheid te herstellen, die veel geleden heeft door talrijke verwondingen en de bezwaren van een lang krijgsmansleven.

Generaal Arganz is benoemd tot bevelhebber-generaal van Navarra, in vervanging van generaal Mendiri. Generaal Mangrovio, welke onlangs het republikeinsch leger verliet, is verheven tot bevelhebber-generaal van Castilje. Dezelaatste maakte zich beroemd in de oorlogen van Afrika en O'Monell zegde over hem en generaal Mendiri, dat het de twee eenigste goede officiers-generaal waren, welke hij onder zijne bevelen had.

Eene republikeinsche kolom, sterk ongeveer 8000 man, is Biscaye binnen gerukt langs de grenzen van Castilje, terwijl generaal Moriones nog altijd poogt Pampeluna van levensbehoeften te voorzien en dat generaal Laserna, van uit Logrono de oogen werpt op Estella.

Onlangs die drievoudige aanval welke voor doel heeft de carlistische krijgsmacht te verdeelen, is het zeer onwaarschijnlijk dat de republikeinen het doel bereiken dat zij zich voorstellen, geholpen door hunne overmacht; want het koninklijk leger van Navarra, gerugsteund door zijne verschaningen, zal den schok afwerpen van generaal Moriones, geholpen door Laserna.

Generaal Berriz heeft versterking genoeg gekregen om aan de indringing in Biscaye het hoofd te bieden; maar niettegenstaande dit alles schijnt de worsteling zulke verhouding aan te nemen, dat de uitslag der eerste gevechten veel invloed zou kunnen uitoefenen op de toekomst van den oorlog in de noordelijke provinciën.

Oostenrijk.

De Gorlice in Galicië is op 4 October door eenen brand geheel in asch gelegd. Vier duizend huisgezinnen zijn zonder schuilplaats. Gorlice is eene stad, gelegen in den kring van Jasto, nabij de Russische grens, welke vele fabrieken van lijnwaad en wollenstoffen bezat. Haar handel was bloeiend. De verliezen worden op meer dan een miljoen geschat.

Politiek overzicht.

Onze lezers weten, zegt de *Patrie*, van Parijs, dat de Paus zijne tusschenkomst geweigerd heeft om den graaf van Chambord te doen besluiten naar Frankrijk te komen, en er het bestuur der zaken zijner partij in handen te nemen. De conservatieve rechterzijde der Nationale Vergadering heeft zich nu bepaald afgescheiden van de Orleanisten, die schippen voornemens te zijn het zevenjarig bestuur te bestrijden. De monarchisten, die het gevaar begriepen, waarin eene dergelijke politiek de conservatieve partij zou brengen, willen het gouvernement van maarschalk Mac-Mahon ondersteunen, die de rust verzekert, en met goed gevolg de godsdienstige belangen beschermt, tegen de onophoudelijke propagande der radikalen en vrienden. Kortom, zij aanvaarden het zevenjarig bestuur, dat bestemd is om de Kerk te versterken. Wij geven dit natuurlijk maar als bericht.

De *Voce della Verità* geloofd stellig te weten dat de papieren, om welke verdwijning graaf van Arnim is aangehouden, depeches zijn betrekkelijk het Fransch gouvernement, dat ingericht werd na den 24 mei, en andere, die doelen op de tusschenkomst van Pruisen in de Spaansche aangelegenheden. Het dagblad beweert, dat deze documenten reeds geruimen tijd op eene veilige plaats verborgen zijn.

Volgens een katholiek Italiaansch blad, de *Voce della Verità* zouden de verdachte papieren door den heer van Arnim achtergehouden sedert lang in verzeekerde bewaring zijn, hetgeen de vermoedens doet ontstaan, dat de heer van Bismarck er niet in zal lukken de afkondiging ervan te beletten. Laat ons hopen, dat zij inderdaad te voorschijn zullen komen en dat de samenzweringen der hedendaagsche Machiavels zullen ontkend worden! Reeds zijn zij het in Italië, door de openbaring van Generaal La Marmora, nog een mededeeltinge, later een getuige beschuldiger geworden. De bekendmaking der lijsten, te Berlijn gesmeed zou bij deze wrekende veropenbaringen *un po più de luce* voegen, en, volgens de denkwijze der eerlijke lieden, de politiek van het « nieuwe recht » doen eindigen!

De Kamers der Bondsvergadering zijn te Berne vereenigd, en behandelend de kwestie van een nieuw legerinrichting. Het leger zou op 200,000 mannen gebracht, en onder het uitsluitelijk bestuur der centrale macht gesteld worden.

Het is eene nieuwe verlagging der cantonale souvereiniteit in Zwitserland, eene hulde aan het Cesarisme bewezen.

Men zal daarover te Berlijn juichen...

Met betrekking tot de reis van keizer Wilhelm naar Rome, zegt de *Unita Cattolica* het volgende: « Wij twijfelen nog, of de Duitse keizer aan de uitnodiging gevolg zal geven. Komt hij echter te Rome, dan zal de H. Vader hem ontvangen, evenals Gregorius XVI in dec. 1845 den keizer Nicolaas van Rusland ontvangen heeft, ofschoon hij zich wegens de vervolging der katholieken in Polen en Rusland, in de consistorien van 22 nov. 1850 en 22 juli 1842, bitter over den Keizer beklagde. En evenals keizer Nicolaas de Russische en Poolse katholieken later met meer zachtheid behandelde, zou ook keizer Wilhelm — wij hopen dit althans — na de bijeenkomst met Pius IX, met meer zachtheidigheid jegens de Duitse katholieken te werk gaan. Het zou waarlijk schoon zijn, indien Marco Minghetti, die den Duitse keizer als een vijand van den H. Vader beschouwt, door zijne uitnodiging om naar Rome te komen, keizer Wilhelm met de Katholieke Kerk verzoende.

De minister van België heeft aan het Italiaansch gouvernement eene protestatie toegestuurd betrekkelijk de uitkeering der goederen van de Propaganda van het geloof, in nationale rente.

Ten spijte der officieuze telegrammen van het Havas-agentschap en der liberale verklaringen, ten spijte van den heer van Bismarck en den heer graaf Decazes, gaan de zaken van don Carlos in Spanje goed vooruit. Zijn leger groeit aan, versterkt, en richt zich in. Zonder twijfel doet het zulken rassen voortgang niet als de politiciërs en de ongeduldigen zouden willen; maar zijn vooruitgang is aanhoudend, standvastig, en bereidt hem zichtbaar den weg tot de laatste groote gebeurtenissen.

De Carlisten bezetten de stelling van Allo. Generaal Arganz, bevelhebber van het leger der Carlisten, eene aanval voorziende, heeft zich te Morentin gevestigd.

Eene republikeinsche afdeeling is te Lerin. Twee batterijen van stalen kanonnen zijn te Allo aangekomen.